49020 - Peygamber Efendimizin Bayram Namazlarını Kılma Şekli

Soru

Peygamber Efendimiz' in bayram namazlarını kılma şeklini açıklar mısınız?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarını namazgah'ta kılardı. Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in mescitte bayram namazı kıldığına dair bir bilgi yoktur.

İmam Şafii Um adlı eserinde şöyle demektedir: Bize ulaşan rivayetlere göre Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarını kılmak için namazgah'a giderdi. Aynı şekilde yağmur namazı vb. özür namazları içinde namazgah'a giderdi. Aynı şekilde Mekke hariç bütün şehirlerin halkları da bayram namazlarını namazgah'ta kılarlardı.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram günlerinde en güzel elbiselerini giyerdi. Ayrıca Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in bayram ve Cuma namazlarında giydiği bir hüllesi (iki ayrı parçadan oluşan aynı renkli takım elbise) vardı.

Ramazan Bayramı'nda namaza gitmeden sayılı hurmalar yerdi. Hurma sayıları tek (1, 3, 5 gibi) olurdu.

Enes b. Malik Radiyallahu anhu' dan gelen rivayete göre: 'Rasulullah sallahu aleyhi vesellem Ramazan bayramı'nda namaza gitmeden hurmalar yerdi. Hurma sayıları tek olurdu.'[1]

İbn Kudame şöyle demiştir: Ramazan Bayramı'nda yemek yemede acele etmenin müstehap olduğu konusunda şüphemiz yoktu.

Ramazan Bayramı'nda yemek yemede acele etmenin hikmeti insanların oruç tutulacağını

zannetmeyip bayram namazına gitmeleri içindir.

Şöyle denilmiştir: Farz olan Ramazan orucundan sonra Allah orucu bozmayı emrettiği için, Allah'ın bu emrine hemen itaat etmek içindir.

Eğer bir Müslüman hurma bulamazsa, başka bir şey yiyebilir, su bile olsa içmelidir. Ta ki sünnetin aslı yerine getirilmiş olsun. Bu da Ramazan Bayramı namazından önce bir şeyler yemek içmek ile olur.

Kurban bayramı namazına gelince bayram namazından önce yemez, döndükten sonra kendi kurbanından yerdi.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in Ramazan ve Kurban bayramlarında yıkandığı rivayet edilmiştir.İbn Kayyım şöyle demiştir: bu konu ile ilgili iki zayıf hadis bulunmaktadır. Ancak İbn Ömer'den gelen rivayete göre –ki kendisi sünnete olan sıkı bağlılığı ile bilinir- Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram günlerinde çıkmadan yıkanırdı.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarına yürüyerek gider ve yürüyerek geri dönerdi.

İbn Ömer'den gelen rivayete göre İbn Ömer şöyle demiştir: ' Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarına gitmek için çıkardı. Yürüyerek gider ve yürüyerek geri dönerdi.'[2]

Ali Radiyallahu anhu şöyle buyurmuştur: ' Sünnet olan bayram namazına yürüyerek gitmendir.'[3]

Tirmizi şöyle demiştir: Bu hadis ile amel etmek âlimlerin genel çoğunluğuna göre bir kimsenin bayram namazına yürüyerek gitmesi müstehaptır. Aynı zamanda özür olmadıkça binek ile gitmemesi müstehaptır.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem namazgah'a yetiştiğinde ezan, kamet vb. bir şey okunmadan direk namaz kılardı. Sünnet olan da bunlardan birini yapmamaktır.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem namazgah'ta bayram namazlarından önce ve ya sonra herhangi bir namaz kılmazdı. Rasulullah sallahu aleyhi vesellem hutbeden önce bayram namazını kılardı. İki rekât kılardı. İlk rekâtta iftitah tekbirinden sonra yedi defa ihram tekbiri getirirdi. Her tekbirden

sonra biraz dururdu. Bu iki tekbir arasında söylediği belli bir zikir yoktu. İbn Mesud Radiyallahu anhu'dan gelen rivayete göre İbn Mesud Radiyallahu anhu şöyle demiştir: Allah'a hamd ve sena getirir ve Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'e salavat getirirdi.

İbn Ömer Radiyallahu anhu Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'e uyma konusunda gösterdiği özeni ile birlikte her tekbirde ellerini kaldırırdı.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem tekbirleri bitirdikten sonra Fatiha suresini okumaya başladı. Sonra iki rekâttan birinde Kur'an'dan (ق والقرآن المجيد)başlıklı süreyi okurdu.Diğer rekâtta ise (اقتربت الساعة وانشق القمر)başlıklı süreyi okurdu. Bazen Ğaşiye ve Ala sürelerini okurdu. Bunların dışında okuduğuna dair delil yoktur. Okumayı bitirdikten sonra tekbir getirir rükûa giderdi. Rekâtı tamamladıktan son secdeden kalkardı. Beş defa peş peşe tekbir getirdi. Tekbirleri bitirdikten sonra kıraate başlardı. Rekâta kalktığında ilk yaptığı şey tekbir getirmekti daha sonra okurdu, kıraatten sonra rükû gelir.

Kesir b. Abdullah'tan gelen rivayete göre: 'Şüphesiz Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarının ilk rekâtında kırattan önce 7 tekbir, İkinci rekâtta ise kırattan önce 5 tekbir getirirdi. Tirmizi şöyle demiştir: Muhammed'e-yani Buhari- bu hadis hakkındaki görüşünü sordum. Şöyle dedi: 'Bu babta bu hadisten daha sahih ve daha kuvvetli bir hadis yoktur.'

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem namazı bitirdikten sonra İnsanlar saflarına oturdukları halde kalkar ve yüzünü insanlara dönerdi, onlara vaaz ve nasihatlerde bulunurdu. İnsanlara iyiliği emredip, kötülükten uzak durmayı emrediyordu. Allah'ın gönderdiği ve emrettiği bir şey varsa insanlara aktarıp yapmalarını emrediyordu.

Orada üzerine çıkabileceği bir minber yoktu. Ayakta insanlara hutbe okuyordu. Cabir Radiyallahu anhu şöyle demiştir: Bayram günü Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazına hutbeden önce, ezan ve kamet getirmeden başlardı. Sonra ayakta Bilal Radiyallahu anhu'ya dayanarak Allah'tan korkmayı emreder, Allah'a itaat etmeyi tavsiye eder, insanlara vaaz eder ve onları uyarırdı. Kadınlar gelene kadar böyle devam ederdi. Sonra kadınlara öğüt verir ve onları uyarırdı. [4]

Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu şöyle demiştir: Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazlarına namazgah'a giderdi. Yaptığı ilk şey namaz kılmaktı. Namazı kıldıktan sonra İnsanlar kendi saflarında oturdukları vaziyette ayağa kalkıp onlara dönerdi.. [5]

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bütün hutbelerine Allah'a hamd ederek başlardı. Hiçbir hadiste Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in bayram hutbelerine tekbir ile başladığı rivayet edilmemiştir. Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in müezzini olma izzetine sahip olan Sa'd Radiyallahu anhu'dan gelen rivayete göre Sa'd şöyle demiştir: ' Rasulullah sallahu aleyhi vesellem hutbenin bölümleri arasında tekbir getirirdi. Bayram hutbelerinde tekbirleri arttırırdı.[6] Elbani bu hadisin zayıf olduğunu söylemiştir.Bu hadis zayıf olmakla birlikte Rasulullah sallahu aleyhi vesellem'in hutbeye tekbirle başladığına delil değildir.

Elbani Temamu'l Minne adlı eserinde şöyle demiştir: 'Bu hadis hutbeye tekbir ile başlamayı meşru kılmamakla birlikte, senedi zayıftır. Senedinde zayıf ve meçhul raviler bulunmaktadır. Bu hadisin hutbeye tekbirle başlamaya delil olarak kabul etmek caiz değildir.

İbn Kayyım RahimehullahŞöyle demiştir: İnsanlar bayram namazlarında ve yağmur namazında hutbeye nasıl başlayacakları konusunda ihtilafa düşmüşlerdir. Bir kısmı bayram hutbelerine tekbir ile başlanır demişlerdir. Bir kısmı yağmur duası hutbesine istiğfar ile başlanır demişlerdir. Bir kısmı ise Allah'a hamd ederek başlanır demişlerdir. Şeyhul İslam İbni Teymiyye doğru olan Allah'a hamd ederek başlamaktır demiştir.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bütün hutbelerine Allah'a hamd ederek başlardı.

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazını kıldıktan sonra insanlara ister gitmeleri ister kalıp hutbe dinlemeleri konusunda izin vermiştir.

Abdullah İbn Saib Radiyallahu anhu şöyle demiştir : ' Rasulullah sallahu aleyhi vesellem ile bayram namazını kıldık. Namaz bittikten sonra şöyle dedi: 'Biz hutbe okuyacağız, kim dinlemek isterse otursun hutbeyi dinlesin, kim gitmek isterse gitsin.'[7]

Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazına gidip dönerken farklı yollar kullanırdı. Yani

namaza giderken bir yoldan, eve dönerken farklı bir yoldan dönerdi.

Cabir Bin Abdullah şöyle demiştir: ‘Rasulullah sallahu aleyhi vesellem bayram namazına gidip dönerken farklı yollar kullanırdı.’[8]

---

[1] Buhari (953)

[2] İbn mace (1295)

[3] Tirmizi (530)

[4] Buhari, Muslim

[5] Muslim

[6] İbni Mace

[7] Ebu Davud

[8] Buhari (986)